ZAMAN 19 ŞUBAT 2005 CUMARTESİ SAYI: 115 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR www.zaman.com.tr/ailem

ailem

Acılar paylaşıldıkça azalır

Varsa ver yoksa bul

- Soğuk algınlığı evde nasıl tedavi edilebilir?
- 'Ailem' bu sefer, gelin ve kayınvalidelere sesleniyor!

ÝÇÝNDEKÝLER

ZAMAN ailem

19 ÞUBAT 2005 CUMARTESÝ SAYI: 115

Feza Gazetecilik A.Þ. Adýna Ýmtiyaz	Sahibi
Genel Yayýn Müdürü	Ekrem Dumanlý
Yayýn Danýþmaný	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Þeftali Mustafa Aydýn Þemsinur B. Özdemir
Katkýda Bulunanlar	Ali Demirel Ali Budak Osman Karyaðdý
Tasarým	Mehmet Þimþek
Kapak fotoðrafý	Remzi Meziroðlu
Sorumlu Müdür	Yakup Akalýn
Reklam Koordinatörü	Yakup Þimþek

Çobançeþme Mh. Kalender Sk. No:21. 34530 Yenibosna-Ýstanbul
Tel: 0212 639 34 50 (pbx) www.zaman.com.tr
Baský: Feza Gazetecilik AÞ Tesisleri

http://www.zaman.com.tr/ailem
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Yardım kuruluşlarına neden katılmıyoruz?

Yardım etmek kadar yardıma aracı olmak da önemlidir. Sadece yardımda bulunmak belki üzerimizdeki vazifeyi ortadan kaldırmıyor. Onu ihtiyaç sahiplerine ulaştırmalı, yarasını sarmalı, sıkıntısına merhem olmalı. Bu noktada gönüllü kuruluşların varlığı insanlar üzerindeki birçok yükümlülüğün daha rahat ifa edilmesini sağlıyor.

Ayni ve nakdi yardım etmek belki işin yüzde ellisi. Geriye kalan bölümde bu yardımları selametle ihtiyaç sahiplerine ulaştırmak gerekiyor. Sosyal sıkıntılara, yaşanan felaketlere bir dinamo gibi katkı sağlayan vakıf ve dernekler her geçen gün artıyor. Ve giderek daha da profesyonel çalışıyorlar. Karşılaştıkları sıkıntılara yönelik projeler hazırlıyorlar. Yardım konusunda tecrübe kazanıyor ve bu konuda gönüllü insanların desteğini giderek daha fazla alıyorlar.

Her ilimizde belki her ilçemizde halkımız tarafından kurulmuş vakıflar, dernekler ve kadın kuruluşları var. Faaliyetleri genelde fakir öğrencilere burs bulmakla sınırlı. Kadın derneklerinin faaliyet alanları da kermesleri aşamıyor. Halbuki Türkiye genelinde isimleri ön plana çıkan ve faaliyetleri ile takdir toplayan kuruluşların tecrübelerini kendilerine rehber edinebilirler. Yıllık planlar çıkarıp, projeler üretebilir, halkımızın çalışmalarına katkılarını daha fazla sağlayabilirler.

Herkesin emek verebileceği bir alan vardır mutlaka. Bu konuda projeler üretmek en büyük sıkıntı aslında. Tıkanıklığı açmak için gönlünüzü açın. Faaliyet alanınızı belirleyin. Ve bu konuda en iyi olmayı hedefleyin.

Gönüllülük sizin şiarınız olsun. Faaliyetlerinizi bulunduğunuz il, ilçe, kasabada ilgililerle paylaşın; onların da desteğini alın. Yaşadığınız bölgenin sorunlarına çözümler üretecek sosyal projeler geliştirin.

Bu hafta Tsunami felaketinden zarar gören bölgelere yardım ulaştıran gazetemizin Almanya bürosunun Dusseldorf Temsilcisi Remzi Meziroğlu'nun bölgeden aktardığı bilgi ve fotoğrafları göreceksiniz. Ayrıca yardım kuruluşlarının yaptığı faaliyetleri de bulabilirsiniz.

Ailem olarak bu hafta ayrıca, gelin ve kayınvalidelere sesleniyoruz. Onlarnın "müzmin geçimsiz" olmadıklarını göndereceğiniz iyi örneklerle göstermenizi bekliyoruz.

İyi haftalar...

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

خَابَ عَبْدٌ وَخَسِرَ لَمْ يَجْعَلْ لَهُ فِي قَلْبِهِ رَحْمَةً لِلْبَشَرِ.

Hâbe abdün ve hasira lem yec'al lehû fî kalbihî rahmetün li'l-beþeri

Kalbinde insanlara karþý bir merhamet olmayan insan kaybetmiþ, hüsrana uðramýþtýr.

Allah, kendini beğenmişleri sevmez

Hz. Lokman, ismi Kur'an'da geçen mübarek zâtlardan biridir. Allah'a karşı iyi bir kul olmak için Hz. Lokman çocuğuna kulağına küpe olacak şu tavsiyelerde bulunmuştur:

"Ey oğulcağızım, ciğerpârem!

"Sakın Allah'a eş, ortak uydurma. Çünkü Allah'a ortak koşmak çok büyük bir günah ve zulümdür. Evlâdım, yapılan iş; bir hardal tanesi kadar küçük de olsa, bir kayanın içinde saklı da olsa, yahut göklerin veya yerin herhangi bir noktasında bile bulunsa, mutlaka Allah onu meydana çıkarır. Allah kullarına karşı çok Latîf'tir, yani insanlara işlemiş oldukları iyiliklerin karşılığını mutlaka verir. Allah her şeyden haberdardır, O'nun ilmi her şeyi kuşatır, gizli ve açık olan her şeyi bilir.

"Evladım! Namazı tam olarak ve devamlı bir şekilde kıl. İyiliği insanların arasında yaymaya çalış. Kötülüğü de önlemeye çalış. Ve başına gelen sıkıntılara sabret. Çünkü bunlar azim ve kararlılık gerektiren işlerdendir. Kibirli davranarak insanlara yüzünü dönme, yerde çalımlı çalımlı yürüme! Çünkü Allah kibirle kasılan, kendini beğenmiş, övünüp duran kimseleri asla sevmez. Yürürken ölçülü, dengeli ve böbürlenmeden yürü. Konuşurken sesini ayarla, bağırarak konuşma. Unutma ki seslerin en çirkini, avazı çıktığınca bağıran eşeklerin sesidir." (Lokman suresi, 13-19. ayetler)

Peygamberimiz'i sevmek

İman, Allah'a, Peygamberimiz'e ve Allah'ın diğer peygamberlerine, meleklerine, kitaplarına, ahiret gününe ve kadere tereddüt etmeden inanmak ve bunların doğru olduğunu yürekten kabul etmek demektir. Ancak imanımızın tam olması için hadislerden öğrendiğimiz bir şey daha vardır O da Allah'ı ve nübüvvet ağacının en önemli çekirdeği ve meyvesi olan, tüm peygamberlerin dahi onun şefaatine muhtaç olduğu Efendimiz'i (sas) bütün insanlardan fazla sevmemiz gerektiğidir. Efendimiz (sas) demiştir ki: "Beni annesinden, babasından ve bütün insanlardan daha fazla sevmeyen, tam olarak iman etmiş olmaz." Yani o kişinin imanı olgun olmaz.

Pas, demirin; rutubet, duvarın; sefahet de, ruhun düşmanıdır. Bugün olmasa da yarın mutlaka, onu çürütür ve mahveder.

FOTOĞRAF: ŞABAN OK

Kar tanelerindeki harika işlemeler

Kar, su buharının bulutlarda donarak billurlaşmış şekline denir. Kar tanelerini çıplak gözle incelediğimizde, hepsinin altıgen ve kristalimsi bir yapıda; ancak her birinin farklı şekillerde olduklarını görürüz. Her bir kar tanesindeki binlerce billur, ince bir sanatla işlenmiştir.

Su molekülleri devamlı olarak altıgen çizmekte ve simetrikliği muhafaza etmektedir. Her bir tarafa uçuşan su moleküllerinden gelişigüzel kristaller ortaya çıkmamaktadır. Aksine bu kristaller intizamlı bir sanatı ortaya çıkarmaktadır. Hiç düşündünüz mü, bir kar tanesinde bile ne kadar mükemmel bir sanatın olduğunu? Evet, kar tanelerindeki bu çeşitlilik ve mükemmellik Allah'ın Bedî' (örneksiz yaratan) sıfatının bir yansımasıdır. Öyleyse gelin birlikte şöyle dua edelim: "Allahım! Bizlere Sen'in sanatını gösterecek dikkat ve gayret ver. Bizleri düşüncesiz eyleme!" Amin.

اَللّٰهُمَّ أَغْنِنِي بِالْعِلْمِ وَزَيِّنِّي بِالْحِلْمِ وَأَكْرِمْنِي بِالتَّقْوَى وَحَمِّلْنِي بِالْعَافِيَةِ

Allahümme eðninî bi’l-ýlmi ve zeyyinnî bi’l-hýlmi ve eksir minnî bi’t-takvâ ve hammilnî bi’l-âfiyeti

Allah'ým! Beni ilimle zenginleþtir, yumuþak huylulukla (hilm) ahlakýmý güzelleþtir, bana Sen’in lutfundan takvayý ihsan et, Sen'den hakkýyla korkmamý nasib et ve bana sýhhat ve afiyet ver! (Deylemi, el-Firdevs, I/469)

Efendimiz'in ilme verdiği değer

Hz. Peygamber (sas) ilme çok önem verirdi, onun en mühim özelliği öğretmenliğiydi. Müslümanlar bir hurma ağacının gölgesinde, bir evin kenarında ya da camide toplanarak O'nun öğrettiklerini öğreniyorlardı. Bir de daha ziyade bekâr ve kimsesizlerin barındığı yatılı bir okul vardı ki, buna Suffe Okulu (Ashab-ı Suffe) deniyordu. Bu okulun talebeleri sayı olarak 70 ile 400 arasında değişiyordu. Peygamberimiz (sas), kendisine getirilen hediyelerin, zekât ve sadakaların hemen tamamını onlara aktarırdı.

Şu hâdise; Hz. Peygamber (sas)'in, talebelerine verdiği önemi göstermesi bakımından enteresandır: Fâtıma annemiz, yoksul bir hayat sürüyordu. Eliyle çektiği değirmenden yorgun düşer, su taşımaktan elleri yaralanırdı, birgün babasından bir hizmetçi istedi. O sırada bir savaş sonunda Medine'ye ganimet malları gelmişti. Hz. Peygamber (sas), Fâtıma'nın isteğini, "Suffe talebeleri böyle yoksul yaşarken size nasıl hizmetçi verebilirim?" diyerek geri çevirdi.

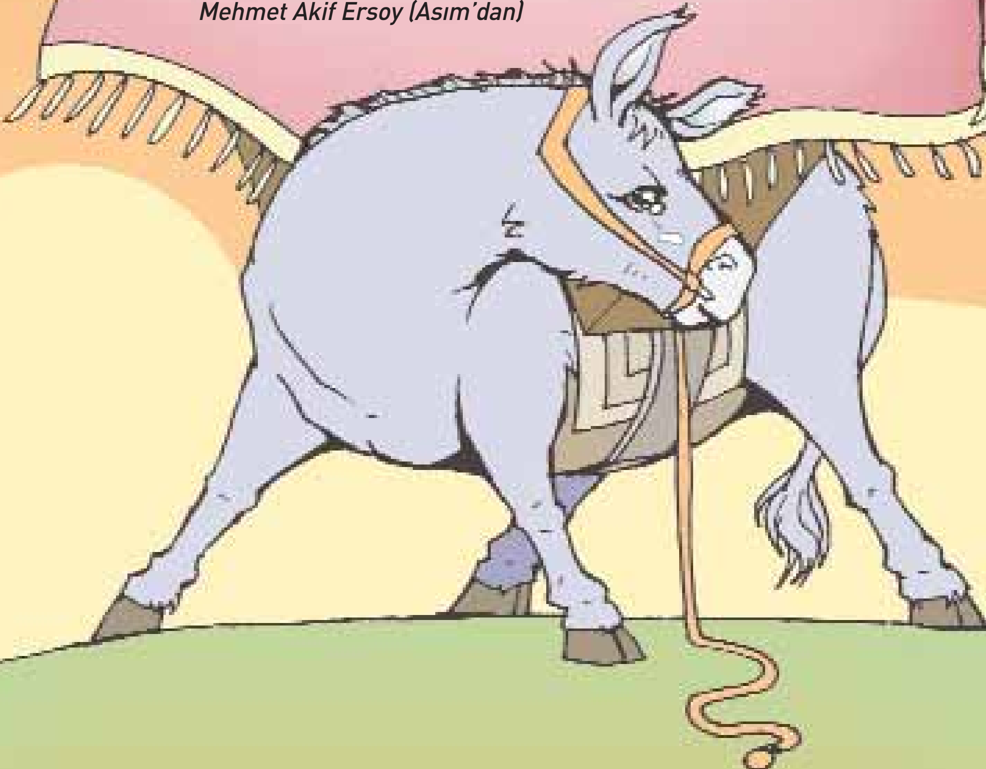
Efendimiz ve nezaket

Peygamberimizin nezaketini annemiz Hazret-i Âişe'den dinleyelim: "Hz. Peygamber kendi eliyle ne bir hizmetçiye, ne de bir kadına vurmadığı gibi -Allah yolunda savaşmaktan başka- elini sertçe herhangi bir şeye vurduğunu da görmedim." Peygamber Efendimiz iki şey karşısında tercihte bulunacağı zaman -günah olmamak şartıyla- o iki şeyden hangisi daha kolaysa o şey daha çok hoşuna giderdi. Fakat günah olduğu zaman bütün gücü ile o şeyden uzak dururdu. "Peygamber Efendimiz kendi şahsı için kimseden öç almazdı. Ancak kendisine getirilen kimse Allah'ın yasak ettiği bir şeyi işlemişse o kimseden Allah için öç alırdı." Peygamberimiz davetlilere ve misafirlerine karşı da nazik davranırdı. Davet edilenler arasında bazıları, kalkıp gidilmesi gerektiği halde kalkıp gitmeseler dahi Peygamberimiz onlara doğrudan gitmelerini hatırlatmaz, nazik davranarak dolaylı bir biçimde hissettirirdi.

SEMERCİ ve EŞEKLER

Eşeklerin canı yükten yanar, aman derler,
Nedir bu çektiğimiz dert, o çifte çifte semer!
Biriyle uğraşıyorken gelir çatar öbürü;
Gelir ki taş gibi hâin, hem eskisinden iri.
Semerci usta geberseydi... Değmeyin keyfe!
Evet, gebermelidir inkisar edin herife.
Zavallı usta göçer bir gün akıbet, ancak,
Makamı öyle uzun boylu nerde boş kalacak?
Çırak mı, kalfa mı, kim varsa yaslanır köşeye;
Takım biçer durur artık gelen giden eşeğe.
Adam meğer acemiymiş, semerse hayli hüner;
Sırayla baytarı boylar zavallı merkepler.
Bütün o beller, omuzlar çürür çürür oyulur;
Sonunda her birinin sırtı yemyeşil et olur.
"Giden semerciyi, derler, bulur muyuz şimdi?
Ya böyle kalfa değil, basbayağı muallimdi.
Nasıl da kadrini vaktiyle bilmedik, tuhaf iş:
Semer değilmiş o rahmetlininki devletmiş!"
...
Nasihatim sana: Herzeyle iştigâli bırak;
Adamlığın yolu nerdense, bul da girmeye bak.
Adam mısın: Ebediyyen cihanda hürsün gez;
Yular takıp seni bir kimsecik sürükleyemez.
Adam değil misin, oğlum: Gönüllüsün semere;
Küfür savurma boyun kestiğin semercilere.

Mehmet Akif Ersoy (Asım'dan)

İLLÜSTRASYON: ABDÜLKERİM KESKİN

Çocuğunuz hasta olabilir; ancak her hastalıkta illa da doktora gitmeniz gerekmeyebilir. Evde uygulayabileceğiniz bazı yöntemlerle çocuğunuzun rahatsızlığını atlatmasını sağlayabilirsiniz.

■ DR. ŞULE ASRİ

Eyvah! Çocuklar yine hasta!

Solunum yolu enfeksiyonlarını önem sırasına göre üçe ayırabiliriz:
1) Antibiyotik vermeden, sadece destekleyici tedavi gerektiren hafif seyirli üst solunum yolu enfeksiyonları,
2) Hastaneye yatmadan, ayaktan fakat antibiyotik verilerek tedavisi gereken orta şiddette solunum yolu enfeksiyonları,
3) Hastanede yatmayı gerektiren solunum yolu enfeksiyonları.

Soğuk algınlığı (Nezle)

Antibiyotik vermeden, sadece destekleyici tedavi gerektiren hafif seyirli bir hastalıktır. Kış aylarında ve 3 ay-3 yaş arasındaki çocuklarda sık görülür. Belirtiler mikropla karşılaşıldıktan 2 gün sonra ortaya çıkar.

En sık karşılaşılan yakınmalar burun tıkanıklığı ve hapşırmadır.

Küçük çocuklarda
- hafif ateş,
- huzursuzluk,
- burun akıntısı veya tıkanıklığı,
- hapşırma,
- ağızdan soluma (burun tıkanıklığı nedeniyle),

Daha büyük çocuklarda
- hafif ateş,
- aksırma,
- kas ağrıları ve baş ağrısı,
- boğaz ağrısı ve boğazda kuruluk hissi,
- gözlerde sulanma, öksürük, geniz akıntısı, iştahsızlık gibi yakınmalar da olaya eşlik edebilir; ancak yine de sorunun merkezi burundur.
- İlk başta daha sıvı olan burun akıntısı birkaç gün içinde koyulaşarak kıvam değiştirebilir ve rengi sarı-yeşile dönebilir. Belirtiler 7-10 gün içinde azalarak kendiliğinden kaybolur.

Genelde antibiyotik vermeden, sadece destekleyici tedavi gerektiren bir hastalıktır. Orta kulak iltihabı ya da zatürree gibi başka hastalıklar gelişmedikçe antibiyotik tedavisine gerek yoktur.

Soğuk algınlığı (nezle) sırasında evde yapılması gerekenler

■ Tedaviden çok hastalığa yakalanmamak önemlidir. Bu nedenle salgın dönemlerinde kapalı yerlerde uzun süre kalmamak ve elleri sık sık yıkamak koruyucu olabilir.

■ Bebeklerde her beslenmeden önce buruna steril serum fizyolojik damla (tuzlu su) damlatılması ile burnun açık kalması sağlanmalıdır.

■ En iyi ve en etkili destek tedavisi yatak istirahatidir.

■ Bulunulan ortamın havasının kuruması engellenmeli, nemli olması sağlanmalıdır.

■ Yeteri kadar sıvı alımı son derece önemlidir. En iyi balgam yumuşatan doğal madde sudur.

■ Destekleyici olarak C vitamini içeren meyveler (portakal, greyfurt..) bol yenilmelidir.

■ Huzursuzluk, ağrı ve ateş için ağrı kesici-ateş düşürücü ilaçlar (Thylol, Calpol gibi) uygun miktarda alınabilir. Ama dikkat! Grip sırasında aspirin kullanmak 3-7 yaş arası çocuklarda "Reye sendromu" adı verilen ciddi bir hastalığa yol açabilir. Bu hastalık vücuttaki bütün organları etkileyebilir özellikle beyin ve karaciğer hasarına yol açabilir hatta kalıcı beyin hasarı ve ölüme sebep olabilir. Bu sebepten çocuklara grip ve nezle gibi hastalıklar sırasında aspirin vermeyiniz!

FOTOĞRAF: GÜLİZAR BAKİ

Özellikle emekleme çağındaki çocukların, mikrop kapma ihtimali daha yüksektir.

Bulaşma şekli

En sık bulaşma, hasta bireyle el temasının ardından kişinin elini gözüne ya da burnuna götürmesiyle olur.

Hastalık damlacık enfeksiyonu şeklinde havadan da bulaşır. Mikrobu taşıyan kişi hapşırdığında milyonlarca mikrop havaya karışır ve kişinin göz, burun ve ağzından girerek hastalık yapar. Hastalık sırasında süt çocuklarının yüzde 25'inde orta kulak iltihabı gelişir. Ayrıca bronşiolit ve zatürree de meydana gelebilir.

Aşağıdaki durumlarda derhal bir hekime başvurunuz!

- 3 aydan küçük bebeklerde 38,3 derece ya da üzeri ateş varlığı,
- Ateş düşürücüye rağmen 4-5 saat içinde düşmeyen ateş,
- 3 ay-3 yaş arası çocukta 24 saatten uzun süren ateş varlığı,
- Ateşle birlikte nefes alma problemleri, ciltte döküntü-kızarıklık, kusma, dalgınlık veya anlamsız konuşmalar görülmesi,
- Göğüs ağrısı ortaya çıkarsa,
- Şiddetli kulak ağrısı, kulaktan akıntı ve kanama olursa,
- Çocuğunuz ateşli havale geçiriyorsa, daha önceden havale geçirmişse veya ailenizde havale geçirenler varsa.

Yasemin Yalçın Aktosun
Danışman Psikolog y.aktosun@zaman.com.tr

Mektup adresi: Çobançeşme Mh.
Kalender Sk. No: 21 Y.Bosna/İstanbul

Çocuklarda cinsel istismar

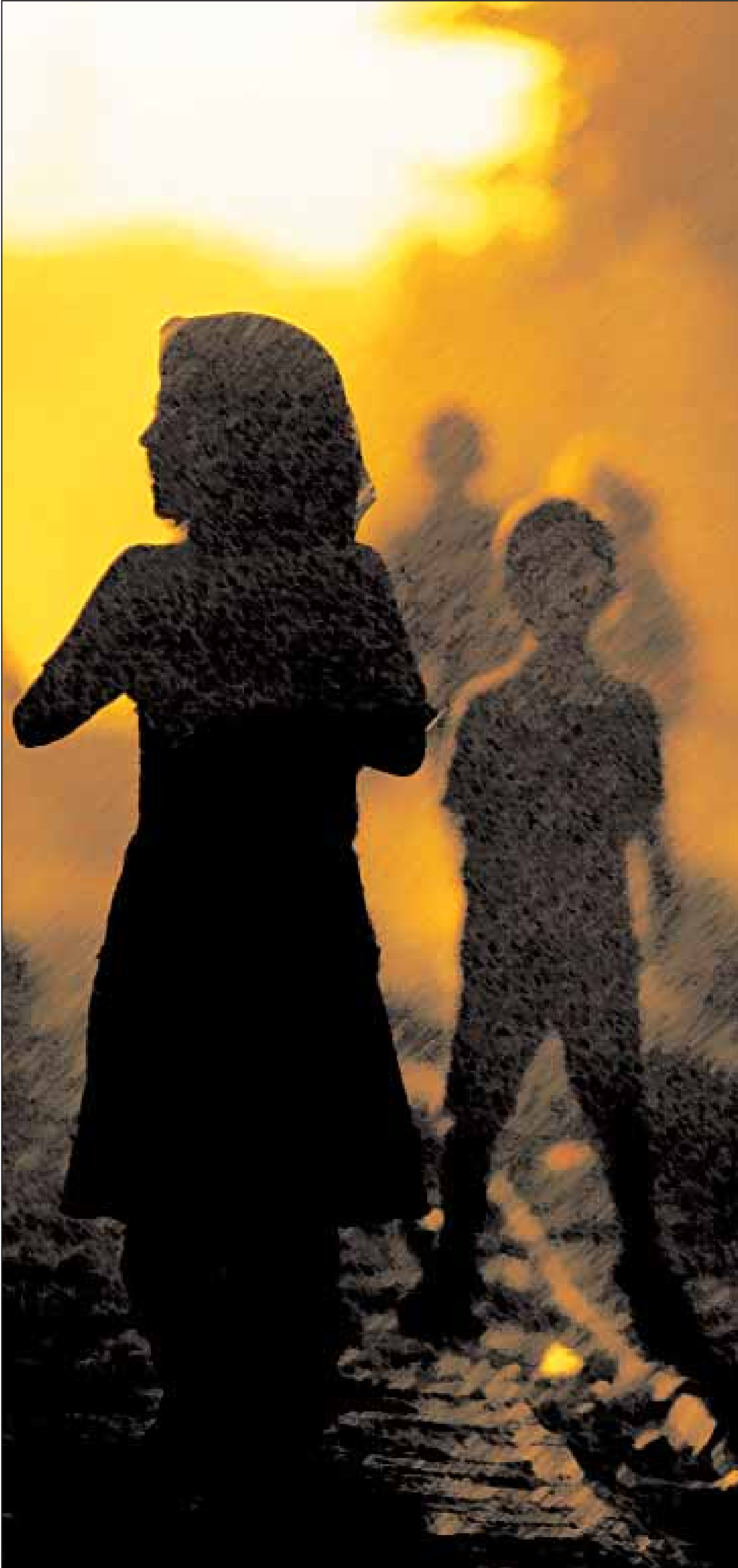
Çocuğun bir yetişkin tarafından bedensel veya psikolojik olarak zarar görmesine neden olan yaklaşımlarla baş başa kalmasıdır. Cinsel istismardan kasıt çocuğun ırzına geçilmesi değildir sadece. Fakat yine de zaman zaman çocuğun kendisiyle doyuma ulaşılarak istismar edildiği de görülür. Suçlu yabancı biri olabileceği gibi tanıdık hatta aileden biri de olabilir. İstismarcının yakın akraba olması durumunda genellikle çocuk bu olayı kimseye anlatamaz, anlatsa bile çoğu zaman çocuğa inanılmaz veya konu kapatılmaya çalışılır.

Cinsel istismara genellikle kızlar maruz kalır. Bu istismara, özgüven sorunu yaşayan, kendini rahatlıkla ifade edemeyen, içine kapanık çocukların diğer çocuklara kıyasla daha fazla maruz kaldıkları görülür.

Kimi zaman ise psikolojik veya bedensel anlamda savunmasız çocukların bu durumla karşılaştıkları görülür. Şöyle ki; konuşma problemi olan, fiziksel veya zihinsel engeli olan çocukların kendilerini bedensel anlamda koruyamadıklarını görürüz. Bunun yanında ebeveyn vefatı, boşanma gibi ağır olaylar yaşayan çocuklar da yalnızlık psikolojisi içinde kendilerini psikolojik olarak koruyamazlar.

Çocuklar nasıl korunabilir?

- Ev içinde huzurlu bir ortam sağlanmalı, ebeveyn—çocuk diyaloğu güzel bir biçimde kurulmuş olmalıdır.
- Çocuğa vücudu tanıtılmalıdır. Vücudunu, organlarını ve bunların işlevlerini bilen çocuk kendini daha rahat koruyabilecektir.
- Çocuğa vücudu tanıtılırken bazı bölgelerin hususiyetleri anlatılmalıdır. Çocuğa bu bölgelerin özel olduğu anlatılmalıdır.
- Çocuğa gerek özel bölgelere ve gerekse vücudun diğer bölümlerine sadece sağlık personelinin bakabileceği ve bunun da anne-baba bilgisi ile olabileceği söylenmelidir. Çocukla yapılacak bu tarz bir konuşma uyarı niteliğinde veya ürkütücü bir olay için tedbir amaçlı anlatılıyor gibi değil, rahat bir ortamda genel anlamda sohbet ediliyor tarzında anlatılmalıdır. Aksi hade çocuğun ürkmesine ve çevresine şüpheci bakmasına neden olunabilir.
- Çocukla konuşulurken utana sıkıla konuşulmamalıdır ki, çocuklar ebeveynine karşı rahat olabilsin.
- Çocuğa istemediği bir olay ile karşılaştığında oradan uzaklaşması ve durumu ailesiyle paylaşması öğretilmelidir.

Böyle bir olayla karşılaşılırsa;

Böyle bir durumda çocuğun vereceği tepkiler gerek yaşına ve gerekse bulunduğu ortama göre değişkenlik arz eder. İstismar sonrası küçük çocuklarda çeşitli fobiler oluşabileceği gibi uyku veya tuvalet gibi birtakım problemler de görülmeye başlayabilir. Veya yine yaşa göre zaman zaman kendini önemsiz hissetme, toplumdan uzaklaşma, veya tam tersi bu tarz ilişkilere meyletme, cinsel içerikli konuşma arzusu yaşama, depresyon gibi belirtiler cinsel istismara maruz olunduğunun belirtileri olabilir. Bazen de çocuğun cinsel organıyla ilgili bir şikayet yaşaması da yine bu belirtiler arasındadır. Fakat bu belirtilerin tek nedeninin cinsel istismar olmadığı unutulmamalıdır. Kimi zaman çocuğun kardeşini kıskanması bile bu belirtilere neden olabilir.

Bu durum karşısında ailenin yaklaşımı çok önemlidir. Aile şiddetli tepkiler verir ve çocuğu suçlarcasına olayı sorgulamaya kalkarsa (ne işin vardı orada gibi?) çocukta kalıcı izler oluşabilir.

Ailenin, ne denli öfkeli ve üzgün olsalar bile çocuğa bunu hissettirmemesi ve çocuğa suçlu olmadığının anlatılması gerekir. Yine ailenin sakin davranması gerekir ki, çocuk yaşadıklarını bütün açıklığı ile anlatabilsin. Sonrasında çocuğun bunu unutmasını sağlamak için konuyu örtbas etmek en sakıncalı olandır. Olması gereken, çocuğun konu ile ilgili tam bir boşalım sağlamasıdır. Bunun için de en sağlıklı olanı, çocuğun bir uzman ile görüştürülmesidir.

İyi insanlar, tıpkı bulutlar gibi, yalnızca vermek için alırlar (Hint atasözü)

Avrupa Zaman okurları tarafından PASİAD işbirliğiyle toplanan yardımlar, Remzi Meziroğlu başkanlığındaki bir heyet tarafından Banda Açe'ye ulaştırıldı. Meziroğlu, izlenimlerini Ailem okurları için kaleme aldı.

İzlenim: Remzi Meziroğlu (Zaman Gazetesi Düsseldorf Temsilcisi)

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

'İnsanlar hâlâ şoku atlatamamıştı. En çok dikkati çeken sokaklarda ve enkazlar arasında dolaşan yalnız insanlar ve yetim kalmış çocuklar.'

Sen ekmeğini yiyince, bense ekmeğimi verince yaşıyorum

Ramazan Bayramının ardından Kurban Bayramı için hazırlıklara başlamıştık. Afrika'daki insanların acılarını bayramda bir nebze olsun dindirmek için yollara dökülmek istiyorduk. Ama birçok insanın ilk kez duyduğu "tsunami" haberi ile planlarımızda değişiklikler yaptık. Anlaşılan bir yerlere çağrılıyorduk.

Avrupa'da yaşayan Türkiye'ye gönül vermiş insanlar adına yola çıkıyorduk, 'şimdi yardım zamanı' diyorduk. Hatta biraz daha ileri giderek şimdi yardımı ulaştırma zamanı diyorduk. Toplanan yardımlarla ve Almanya'dan gönderilen kurban yardımlarıyla yola koyulduk, bizleri neyin beklediğini bilmiyorduk; ama çok iyi bildiğimiz bir şey vardı ki oralarda yardım bekleyen insanlar vardı. Suyun tadını unutan insanların olduğu yere gidiyorduk.

Dünya medyasında Açe, salgın hastalıkların kol gezdiği, açlığın olduğu, terörün ve adam kaçırmaların yaşandığı bir yer olarak lanse ediliyordu. Bizler de böyle inanmıştık, ta ki Açe'ye ulaşana kadar. Açe'de hiçbir hastalık yoktu, insanların umutsuzca bekleyişlerinin dışında.

Tsunami felaketinden en çok etkilenen yerlerden olan Açe'de halkın çaresizliği sürüyordu. Açe bölgesinde sokaklar hâlâ ceset doluydu ve bazı caddelere hâlâ girilemiyordu. Enkaz kaldırma çalışmaları devam ediyor, insanlar yakınlarının cesetlerini arıyordu. Görüştüğümüz Açe halkından insanların şoku atlatamamış olduklarını görüyorduk. Açe'de şu anda en çok dikkati çeken sokaklarda ve enkazlar arasında dolaşan yalnız insanlar ve yetim kalmış çocuklar.

FOTOĞRAF: AP

FOTOĞRAFLAR: REMZİ MEZİROĞLU

Açeliler bizi bağırlarına bastı

Açe bölgesinin başkenti olan BandaAçe'de camiler hâlâ dimdik ayakta. İnsanlar tsunamiden sonra camilere sığınmış, hâlâ birçok insan camilerde kalıyor. Kamplar camilerin etrafında kurulmuş. Halkın büyük bir çoğunluğu namaz kılıyor. Namazlardan sonra toplu istiğfar duaları ediliyor. Arkadaşlarla namazlarda genelde camilere gidiyoruz. Camilerde insanlar etrafımızda halkalar oluşturuyor. Giysilerimizde Türk bayrağı olduğu için Türkiye'den geldiğimizi anlıyorlar ya da bizler "Turki" dediğimizde hemen yüzlerinde bir gülümseme başlıyor. Mahcup bakışlar etrafımızı sarmaya başlıyor, bizler de utanıyoruz bu bakışlar karşısında. Namazdan sonra sarılmaya başlıyoruz, insanlar adeta sıraya geçiyor, bizlere sarılabilmek için. Bizleri evlerine, çadırlarına davet ediyorlar. Bir defasında akşam namazı için yine camide olduğumuz esnada, namaz kılındıktan sonra çay hazırlamışlar ve bizleri davet ettiler. Herkes toplanmış, aynı zamanda o mahallenin muhtarı da var. Muhtar, Osmanlı hayranı bir insan. Söze özür dileyerek başlıyor, "Eğer sizleri üzecek hareketlerde bulunmuş isek özür dileriz" diyor, tabii ki bizler de şaşırıyoruz. Sohbetin ilerleyen bölümlerinde depremin hikmetini soruyoruz. Anlatırken üç bardak ve bir de tabak alarak anlatmaya başlıyor. Üç bardağın üzerine tabağı yerleştirerek, "Bizleri ayakta tutan üç önemli bağ vardır. Bunlar din, eğitim ve kültürümüz. Bunlardan taviz verdiğimizde bizim toplumumuz çökmeye mahkumdur. İşte biz burada kaybettik. Bu deprem bizim için uyarıdır, küçük kıyameti yaşadık. Aslımıza dönmemiz lazım." dediler.

İnsanlar etrafımızda halkalar oluşturuyor. Giysilerimizde Türk bayrağı olduğu için Türkiye'den geldiğimizi anlıyorlar ve yüzlerinde bir gülümseme başlıyor.

Endonezya devlet başkanından sıcak ilgi

Bayram namazını Endonezya Devlet Başkanı Susilo Bambang Yudhoyono ile beraber kıldık. İki arkadaşımız namazlarını protokolde kıldılar. Sonradan öğreniyoruz ki, devlet televizyonu, bizim arkadaşları 'Türkler de camide' diyerek canlı yayına taşımış. Akşam arkadaşlarla devlet başkanıyla görüşme yapmak istediğimizi, nasıl yapabileceğimizi konuşmuştuk. Ama birçoğumuz çok zor olduğunu ifade ediyordu. Hatta rehberimiz Cumhur Bey böyle bir şeye ihtimal veremiyordu. Namaz bittikten sonra devlet başkanının etrafına etten bir duvar örüldü. Kimseyi yaklaştırmıyorlardı. Etrafında bakanlar ve korumalar vardı. Sonra bir anda kendimi devlet başkanının karşısında buldum. Devlet başkanına Türkiye'den geldiğimizi söyleyince kendisi hoş bir tebessüm göstererek "Türk kardeşlerimiz gelmiş." dedi. Bizi gördüğünde göstermiş olduğu tebessüm hâlâ gözlerimin önünde.

Devlet başkanı Yudhoyono, bize hoş bir tebessümle "Türk kardeşlerimiz gelmiş." dedi.

Çok uzaktan Almanya'dan Müslüman kardeşlerinin kurban gönderdiklerini anlatıyoruz. İnsanlar bizi minnettar bakışlar la karşılıyordu.

15 kampta kurban kesimi yaptık

Bayram namazı çıkışında hızlıca arabamıza gidip kurban keseceğimiz yere doğru yola çıkıyoruz. 15 kampta kurban kesimlerimiz yapılıyor, biz içlerinden bir kampı seçerek bizzat kendimiz de kurban keseceğiz. Kampta yaklaşık 3 bin kişi kalıyor. Kampın başındaki yetkili bizlere burada 700 yetim çocuğun kaldığını söylüyor. Bizler de hiçbir cevap veremiyoruz. 700 yetim... Yürekleri dağlayan bir manzara. Bayramın buruk sevinci var kampta; ama çocuklar yine oynuyorlar, dünyanın diğer yerlerinde olduğu gibi. Bebekler de bildiğimiz gibi... Ağlıyor. Bayramın geldiğini bilen çocuklardan yaşları 6 yaşın üzerinde olanlar. Herhalde bir önceki bayramları özlüyorlar, mahsun bakışları var bizlere. Kesim yapacağımız alanda etrafımızda insanlar toplanıyor. Kurbanlarımızı isimleri okuyarak kesmeye başlıyoruz. Çok uzaktan Almanya'dan Müslüman kardeşlerinin kurban gönderdiklerini anlatıyoruz. Halk, karşımızda eğiliyor. Minnettar bakışlar artıyor. Hep bir ağızdan teşrik tekbirleri getirerek kurbanları kesiyoruz. Rabb'im kendi rızası adına bizlere ne güzel işler yaptırıyor diye düşünüyorum.

Çocuklara şeker ve çikolata dağıtıyoruz. Onlar çikolatalarının, bizler de onları birazcık olsun sevindirebilmenin hazzını yaşıyoruz. Çadırları ziyaret ederek yaşlılara ve annelere de ikramlarda bulunuyoruz. Hepsi de karşımızda geleneksel şükran ifadeleri olarak eğilmeye çalışıyorlar. Normalde batılılara aynı ilgiyi göstermiyorlar; fakat Müslüman ve Türk olduğumuzu duyunca bizlere sevgilerini gösterme ihtiyacı hissediyorlar.

Osmanlı izleri

Tarihin derinliklerine yaptığımız yolculukta Açe ye Osmanlı'nın şehit verdiğini öğreniyoruz. Osmanlı İmparatorluğu'nun 17. yüzyılda gönderdiği toplam 17 gemiden oluşan deniz filosu, Açe halkına Portekizlilerle yapmış oldukları savaşta yardım etmiş ve içlerinden bazıları Açe'ye yerleşmişler. İşte bu insanlardan biri olan ve bölgede mübarek zât olarak tanınan Şeyh Abdurrahman türbesinin felaketten sonra yerini bulmak bize nasip oluyor. Türbenin etrafında aynı zamanda Türk kökenli insanların da mezarı var. Türk köyü adıyla anılan, Hint Okyanusu'na 500 metre mesafede bulunan mezarı ziyaret ederek bayrağımızı dikiyoruz.

Her çadırın hikâyesi ayrı

Akşamları Almanya'dan insanların göndermiş oldukları yardımları zarflara koyarak dağıtmak için kamplara gidiyoruz. Çok dikkat etmemiz gerekiyor. İnsanların görmemesi lazım, aksi takdirde izdiham oluyor. Şoförümüz bize yardım ediyor. Çadırlara tek tek girmeye çalışıyoruz. Tabii ki çadırlardaki durum içler acısı. Sadece pirinç yiyerek karınlarını doyuruyorlar. Suyun olmadığı çadırların bazılarında tüp var, bazılarında yok. Banyo yapma imkanları yok. 15 metrekarelik çadırda 5 ailenin kaldığını öğreniyoruz. Girdiğimiz çadırlarda Almanya'dan geldiğimizi, oradaki insanların yapmış oldukları yardımları getirdiğimizi ve verdiğimiz parayla yuvalarını yeniden kurabileceklerini anlattığımızda hemen gözler yaşarmaya başlıyor. Her çadırın hikayesi ayrı; ama acısı ve kederi aynı. Hepsi de depremi tüm gerçekliğiyle yaşamışlar, can vermişler, umutları kaybolmuş, gelecek adına hiçbir şey düşünemiyorlar.

Felaketin ardından geriye kalanlar hatıralar olmuş. Halk yeni hayatlarına alışmaya çalışıyor.

Avrupalı gurbetçiler yardım kervanına katıldı

Mehmet Or/Frankfurt

Güney Asya'da meydana gelen deprem ve tsunami felaketinin ardından gazetemizin, "Dünya el ele verdi, şimdi yardım zamanı" sloganıyla başlattığı kampanyaya Avrupa Zaman okurları da kayıtsız kalmadı. Zaman'ın yaptığı yardım kampanyasında açılan hesaba yatırılan paralar toplam 34.500 Euro'ya ulaştı. Türk işadamlarının kurduğu ve Pasifik bölgesinde okul faaliyetleriyle de yakından ilgilenen PASİAD Derneği'nin sponsorluğunda bölgeye ulaşan Zaman yardım ekibi mağdur insanların acılarına merhem olmaya çalıştı.

Almanya'dan toplanan yardımlar çadır çadır dolaşılarak mağdurlara teslim edildi.Kesilen kurbanların etleri insanlara dağıtıldı ve artezyen kuyuları açılarak su çıkarıldı.

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Yardım kuruluşları Açe'ye kucak açtı

Her Kurban Bayramı'nda topladıkları yardımları Türkiye genelindeki ihtiyaç sahiplerine dağıtan sivil toplum kuruluşlarının bu yılki adresi felaket bölgesi olan Güney Asya idi.

■ **ABDULHAMİT YILDIZ**

Kimse Yok mu Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği, Pasifik Ülkeleri ile Sosyal ve İktisadi Dayanışma Derneği (PASİAD), İnsani Yardım Vakfı (İHH) ve Deniz Feneri Yardımlaşma Derneği, Hakyol Vakfı gibi kuruluşlar, Türkiye topladıkları yardımların yarısından fazlasını yurtdışına gönderdi. Dernekler, toplanan yardımlarla bu bölgelerde kestikleri kurbanların etini ihtiyaç sahiplerine dağıttı. Deprem bölgesine yardımda ilk başlarda geride kalan ve büyük eleştiriler alan Türkiye'nin imajını Müslümanların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde yapılan kurban kesimleri düzeltti.

Yıllardır daha çok Türkiye geneli için kurban yardımı toplayan Deniz Feneri Yardımlaşma Derneği yetkilileri, bu yıl topladıkları bağışların geçen yıla oranla yüzde 100 artış gösterdiğini belirtiyor. Dernek, bu yıl Endonezya için bin 200, Filistin için de 600 kurban kesmiş. Yurtiçi ve yurtdışından bölgeye yardım yapmak isteyen binlerce vatandaşı 10 ülkede bulunan temsilcilikleri aracılığı ile yönlendiren PASİAD yetkilileri de çok fazla talep geldiğini belirtiyor. Dernek Başkanı Hamza Akmermer, özellikle gurbetçilerin konuya duyarlılık gösterdiğini kaydediyor. Yardımların Türkiye'nin yanı sıra Almanya, Japonya ve Güney Kore'de yaşayan inançlı vatandaşlardan da geldiğini bildiren Akmermer, gelen binlerce kurban bağış talebini deprem bölgesine gönderdiklerini kaydediyor.

Geçen yıla oranla kurban bağışlarında yüzde 10'un üzerinde artış olduğunu kaydeden İHH yetkilileri ise Banda Açe bölgesinde gerçekleşen depremin Kurban Bayramı'na yakın olmasının toplanan yardım miktarını artırdığını düşünüyor. Açe için planladıkları toplam yardım miktarından yüzde 50 daha fazla bağış topladıklarını ifade eden yetkililer, bağışların daha da artacağını vurguluyor.

Deniz Feneri Derneği

Bölgeye giden ilk ekibin ardından ikinci ekip de gitti. 1 trilyonu aştı. 240 bin dolarlık yardım ulaştırdı. Ayrıca yurtdışından toplanan 165 bin Euro işlerini kaybeden 345 aileye yeniden iş kurabilmeleri için dağıtıldı.

İHH İnsani Yardım Vakfı

Gıda, ilaç, temiz su ve battaniye yardımı yaptı. Vakıf, bazı bölgelere yetim evleri kurmaya hazırlanıyor. Bazı köy ve kasabaların inşasına da destek olacak.

Hakyol Vakfı

Hakyol Vakfı da bölgede olan felaket için Türkiye çapında nakdi yardım kampanyası başlattı.

Kimse Yok mu Derneği

Kimse Yokmu Derneği bölgede PASİAD ile işbirliği yapıyor. Her gün yaklaşık bin kişiye sıcak yemek veriliyor.

Kızılay

Türk Kızılayı, Endonezya ve Sri Lanka'da bir yandan âfetzedelerin acil barınma ve beslenme ihtiyaçlarını karşılarken, bir yandan da evsiz kalan insanların barınma ihtiyaçlarını kökten çözecek projelere giriyor. Sri Lanka'da 500 kalıcı konut için yapılan görüşmelerde temel atma aşamasına gelinirken, Endonezya Bayındırlık Bakanlığı ile de 1000 konut için ön protokol imzalandı.

Kızılay, bin kişiye sağlık hizmeti verdi. Afetzedelerin 1 aylık temel gıda ve temizlik ihtiyaçlarını karşıladı. Bölgede tamamen yıkılmadan kalabilen tek okul binasının tamiratını gerçekleştirdi. Kızılay, söz konusu okulun bütün sıra, masa, kürsü gibi ihtiyaçlarını karşılamanın yanı sıra okulda eğitim veren 5 öğretmene birer bilgisayar ve öğrencilere önlük ve kırtasiye yardımında da bulundu. İhtiyaçlarını Medan kentinde kurduğu lojistik merkez ile karşılayan Türk Kızılayı, 11 bin afetzedeye hizmet götürdü. Kızılay ayrıca, kampların temiz su ihtiyaçlarının karşılanması için 2 su tankeri, sağlık hizmetlerinde kullanılmak üzere ise 2 ambulans aldı. Asya'daki görevin sona ermesinin ardından söz konusu araçlar Endonezya Kızılayı'na teslim edilecek.

Sri Lanka'daki çalışmalarını Matara bölgesinde yoğunlaştıran Türk Kızılayı, 1.600 ailenin temel gıda ve hijyen ihtiyacını bir aydır karşılamaktadır. 2.500 öğrenciye okul malzemesi dağıtımını tamamlayan Kızılay ekipleri, bu sayının 9.000'e çıkartılması için çalışıyor.

Depremin ve tsunaminin vurduğu bölgelerde felaketten en çok etkilenenler çocuklar. Ulaşan yardımlar en çok onları sevindiriyor.

FOTOĞRAF: AFP

Efendimiz'e yardımcı olan geniş bir idealist gençler grubu vardı. Müslüman olduklarında çoğu 30 yaşın altındaydı.

■ **ESMA SAYIN EKERİM**

Gençler neden İslam'a koştu?

İslam'ın bir gençlik hareketi olduğunu söylemek mümkündür. İslam'ın gençleri arasında Hz. Ali (10 yaş), Zeyd bin Harise, Talha (15-17 yaş), Abdurrahman bin Avf (17 yaş), Sa'd bin Ebi Vakkas (17 yaş), Abdullah bin Mesud (15 yaş), Abdullah bin Ömer (13 yaş), Zübeyr bin Avvam (16 yaş), Mus'ab bin Umeyr (18-20 yaş), Osman bin Afvan (24 yaş), Ebu Huzeyfe (30 yaş), Ebu Udeybe bin Cerrah (31 yaş) gibi isimler yer alıyordu.

Genç erkekler gibi genç kız ve hanımlar da İslam'ı ilk seçenler ve Peygamber Efendimiz'in ilim ve irfan halkasına katılanlar arasında yer alıyorlardı. Fatıma binti el-Hattab (Hz. Ömer'in kardeşi), Hz. Ebubekir'in kızları Esma ve Aişe bunların başında gelir. Bu gençlerin çoğu; refah ve itibar sahibi olan ailelerini terk ederek büyük çile ve fedakarlıklar pahasına Hz. Peygamber'in safında yer almayı tercih ediyorlardı.

Mus'ab bin Umeyr, zengin bir ailenin çocuğu idi. Mekke'de en lüks ve gösterişli giyinen, kokular sürünen bir gençti. Mekke'de Kureyş gençleri arasında onun kadar müreffeh bir hayat geçiren bir başka genç yoktu. İslam'ı hiç itirazsız kabul etti. Ancak ailesi peşini bırakmadı. Uhud'da şehit olduğunda, kefen için kısa bir gömleğinden başka bir şeyi bulunamadı.

Muaz bin Cebel'i, Efendimiz (sas) henüz 21 yaşında iken Yemen'e vali tayin etmiş, o da hayatı boyunca O'na vefa ve sevgi duyguları içerisinde davranmıştır.

Yine başka bir genç olan Ebu Huzeyfe, Kureyş liderlerinden kâfir olarak ölen Utbe'nin oğluydu. Ebu Huzeyfe; zengin, asil, bolluk içinde yaşayan birisiydi. Babasından sonra Kureyş liderliği kendisini bekliyordu. O bütün servet, itibar ve rahatlığı terk ederek, İslam'ı ve birlikte çileyi ve fakirliği seçti.

Bu örneklerden anlaşılmaktadır ki Hz. Peygamber'in gençler üzerindeki ilgisi ve etkisi gençlerin bütün engelleri ve zorlukları aşarak Resulullah'ın yanında yer almalarına neden oluyordu. Bu konudaki en çarpıcı örnek ise 10 yıl Peygamber Efendimiz'in yanında kalarak onun hizmetinde bulunan Enes bin Malik (8-10 yaş) idi. Enes bin Malik, Rasulullah'ın muhteşem uyum ve saygısını şu sözlerle anlatıyor: "10 yıl Rasulullah'ın yanında, O'nun hizmetinde bulundum. O'nun yaptığım herhangi bir şey hususunda 'niye yaptın?', yapmadığım herhangi bir şey hususunda 'niye yapmadın?' dediğini hiç hatırlamam."

Salih Yusufoğlu
s.yusufoğlu@zaman.com.tr

Mektup adresi: Ailem Dergisi (Salih Yusufoğlu) Çobançeşme Mh. Kalender Sk. No: 21 34196 Y.Bosna/İST.

Sevgili gelin ve kayınvalideler mektuplarınızı bekliyoruz!

Gelininizin ve kayınvalidenizin güzel yönlerini, harika davranışlarını yazmanızı bekliyoruz.

Ekranlarda bir 'gelin-kayınvalide' kavgası almış başını gidiyor. Bu kavganın tarihin her aşamasında yaşandığı, bundan sonra da sürüp gideceği ifade ediliyor. Kimsecikler çıkıp da, çok iyi anlaşan bir gelin-kayınvalideden bahsetmiyor. Her konuda olduğu gibi bu konuda da asıl başvurmamız gereken 'yer'i unuttuk nedense...

Yüce Kitabımız şöyle buyurur: *"Allah'tan başkasına ibadet etmeyin. Ana babaya güzel muamele edin. Şayet onlardan her ikisi veya birisi yaşlanmış olarak senin yanında bulunursa, sakın onlara hizmetten yüksünme, 'off' bile deme, onları azarlama, onlara tatlı ve gönül alıcı sözler söyle." (17/23). "Biz insana ana-babasına iyi davranmasını emrettik." (31/14)*

İslam ahlakıyla ahlaklanan gerçek bir mü'min için anne babası ne ise, davranışları noktasında, kayınvalidesi ve kayınpederi de o konumdadır. Bilenler bilir, İslam tarihi de bu şekilde takdire şayan sayısız örneklerle doludur.

Gerçekten Kur'an'ın ve Efendimiz'in (sas) emir buyurduklarını az çok yapmaya çalışan bir kul, 'insanoğluna karşılık olarak yaptığından başkası verilmez' fehvasınca, bugün yaptıklarının 'yarın karşısına çıkacak olanlar' olduğunu çok iyi bilir ve davranışlarını ona göre düzenler. Durum gelin-kayınvalide olayında da aynıdır. Artık sanki, olaylara nasıl bakacağımızı, gelinimize, kayınvalidemize nasıl davranacağımızı inancımız değil başkaları belirliyor. Ne acı ki; vitrine çıkarılan birkaç kişi gösterilerek, ülkedeki bütün gelin-kayınvalidelerin böyle olduğu lanse ediliyor. Ailem'in harika gelin ve kayınvalideleri, sizce de ülkemizde, gelin-kayınvalide ilişkileri hep böyle problemli ve kavgalı mı? Yok mudur ülkemizde harika bir şekilde geçinen gelin-kayınvalideler? Gelinlerimiz gerçekten 'çiğ' kayınvalidelerimiz de 'cadaloz' mudur? Yoksa bize gösterilen koca bir 'yalan' mıdır?

BİR TEKLİF: DOSTLUK

Hayat, karlı bir günde buz üstünde yürümek gibidir. Bütün şartlar aleyhtedir. İnsan böyle zamanlarda güvenle sıkabileceği dost eller arar...

FOTOĞRAF: AFP

Vefa borcunun ödenmesi

Almanya'da yaşayan 2 çocuk annesi bir bayanım. Ben anne-babamın bir kere dahi kavga ettiklerini, birbirlerine bağırdıklarını hatırlamam. Ebeveynimin çocuklarını yetiştirmek için sergiledikleri tavrın ne kadar zor ve önemli olduğunu şimdi daha iyi anlayabiliyorum. Çocukların Kur'an okumasını, namaz kılmasını biliyorlar, fakat uygulamıyorlar. Kitap okumuyorlar. Özellikle 13 yaşındaki oğlumla hiç anlaşamıyor, sürekli kavga ediyorduk. Okuldaki dersleri de iyi değildi. Tâ ki oğlum, üniversiteli abileriyle tanışıncaya kadar. Oğlum abilerinin evine gidiyor, derslerini yapıyor ve öğrenmesi gerekli bilgileri öğreniyordu. Şu anda sınıfının en iyileri arasında. Abilerine teşekkür ettiğimde ise verdikleri cevap beni çok etkilemişti, "Eğer zamanında bize sahip çıkan büyüklerimiz olmasaydı, bizler de şu anda üniversitede okumayı hayal bile edemezdik. Bizim yaptığımız, vefa borcunu ödemektir." Oğlumun üniversiteli abileri olan Murat, Mehmet, Salih ve Ayhan'a sonsuz kere dualar ediyorum. Şimdi benim oğlum da kendisini birçok kötülükten uzaklaştıran abilerinin yaptığı gibi gelecek nesillere vefa borcunu ödemenin hesaplarını yapıyor. Ne mutlu... **H. Almanya**

Bizi hiç tanımadığı halde evinde misafir eden güzel insan

Mersin'de bir iş için kalmamız gerekiyordu; ama kalacak yerimiz yoktu. Çaresizdik. Rastgele dükkanın birisine girdik. Babam dükkan sahibine olanları anlattı ve "Kızım mümkünse burada biraz kalsın da ben de kalacak bir yer bulayım." dedi. O dükkanın sahibi güzel amca bizi hiç tanımamasına rağmen, "Hayır olmaz öyle şey. Ben misafir bulmuşum, bırakır mıyım? Haydi bizim eve gidiyoruz." dedi ve bizi evine davet etti. Evine misafir olduğumuz amcanın kızı Tülay ile o akşam tanıştım ve o şimdi benim altıncı kardeşim oldu. Ülkemin güzel insanları böyle oldukça dostluklar bitmeyecektir emin olun... **Nadiye Alıcı, Almanya**

Yetimlerin başını okşamayı ihmal etmeyin

Benim anlatacağım hikaye, hayatımda sadece bir kere gördüğüm bir amcanın bana yapmış olduğu küçücük; ama kocaman anlamı olan bir davranış. Ben 16 yaşında lisede okuyan ve henüz 1 yaşındayken babasını kaybetmiş bir kişiyim. Baba şefkati ve merhameti ve başımı okşayacak bir 'el'in sıcaklığını yaşayamadım. Allah'a binlerce şükürler olsun ki annem ve ablalarım bana babamın yokluğunu hissettirmemeye çalıştılar. Nerede babasıyla oynayan, babasına sarılan bir çocuk görsem içim burkulur. Ailemin yardımıyla İzmir DPY sınavını kazandım. Okuma hayatıma bundan sonra gurbette devam etmek zorunda kalmıştım. Bir gün dersanemizin yanındaki camide öğlen namazını kılıp çıkarken, caminin kapısında, önümdeki yaşlı amcanın ayakkabılarını düzelttim. Ve o amca benim başımı okşayarak, "Allah razı olsun, Allah kabul etsin evladım." dedi. O gün hayatım boyunca tadamadığım baba sevgisini ve şefkatini tattım. Babasız büyümüş bir genç olarak isteğim; büyüklerimizin, çocuklarından şefkati, ilgiyi ve sevgiyi eksik etmemeleri. Bir de tanıdık tanımadık bütün çocukların başlarını okşamaları. Kim bilir, belki de benim gibi binlerce çocuk vardır, başının okşanmasını bekleyen... **Adnan Doğru, Tire-İzmir**

Sevgili Meryem bana kitap okuma alışkanlığını kazandırdı

Çocukluk döneminden itibaren bana en büyük desteği veren sevgili dostum Meryem Yıldız'dı. O benim bütün sorunlarıma çözümler bulan, dertlerimi dinleyen, günaha girme durumunda olduğum vakitler beni uyarılarıyla yanlışlardan uzaklaştıran harika bir insan. Benim için yaptıklarının hepsi harikaydı; ama bana hediye ettiği en güzel davranış ise, kitap okuma alışkanlığını kazandırmış olması. Sevgili ablam Allah senden binlerce kere razı olsun... **Şengül Gökmen, Menderes-İzmir**

Hem ilaçlarımı aldı, hem iğnelerimi yaptırdı, hem de çocuklarıma baktı

Doktor hastalığıma zatürree başlangıcı demişti. O zamanlar sağlık güvencemiz yoktu ve doktorun yazdığı ilaçları alamamıştım. Bunu duyan sevgili dostum hemen ilaçlarımı aldı ve üç gün boyunca koluma girerek iğnelerimi yaptırmak için kliniğe götürdü. Bu üç gün boyunca çocuklarımla da ilgilendi, onlara yemek getirmeyi ihmal etmedi. Rabbim herkese böyle harika komşular ve dostlar nasip etsin... **Hatice Gürbüz, A.Paşa-Ankara**

İhtiyacı varken bile başkalarını nefsine tercih eder

Onu anlatmak gerçekten çok zor. Harika bir dosttur Bedia. Pek çok sıkıntıyla boğuşurken dahi halinden hiç şikayet etmeden, şükrederek hayatını devam ettirir o. Kendisinin ihtiyacı varken dahi dostlarını ve diğer insanları düşünen bir dost canlısıdır. Mesela dilencileri hiç boş çevirmemeye çalışır. Bir gün dilencinin biri yardım ister; ama maalesef cebinde hiç parası yoktur Bedia'nın. Mahcup bir edayla başını önüne eğip yoluna devam eden Bedia az ileride bir miktar para bulur ve hemen geri döner o parayı dilenciye verir. Senin gibi dostlar, dostlar başına güzel insan... **Sıddiye Al, İstanbul**

Çoraplarımı yıkayarak bana ders veren harika dostum

Ben halkla ilişkilerde okuyan bir öğrenciyim. Birkaç arkadaş kaldığımız evde gerçekten çok dağınık yaşıyordum. Çoraplarımı, eşyalarımı sağa sola atar, dikkat etmezdim. Çok düzenli bir insan olan ev arkadaşım Musa abi, benim dağınıklığımdan sürekli şikayet ediyordu; ama ben bir türlü kendimi bu konuda toparlayamıyordum. Bir sabah okula gitmek için telaşla uyandım, apar topar elbiselerimi giydim; ama çoraplarımı bir türlü bulamıyordum. Musa abi durumdan haberdar olunca kendi odasına yönlendirdi beni. Koşarak odaya girdim; şoke olmuştum. Bütün çoraplarım yıkanmış, katlanmış olarak beni bekliyordu. O an o kadar utandım ki. Musa abim bana harika bir ders vermişti; elleriyle yıkadığı çoraplarımı katlanmış olarak bana takdim ediyordu. O günden sonra ne çoraplarımı ne de başka eşyalarımı ortalıkta bırakmadım ve kendimce düzenli olmaya çalışıyorum. Sevgili Musa abim, iyi ki varsın. **İshak Dayan, Ordu**

Çocukları bir şey anlamaz zannedip, ağzına gelen sözü söyleyerek kalplerini kırmak, uzun vadede onların ruh dünyalarında onulmaz yaralar açmaktadır.

■ PROF. DR. MEHMET ZEKİ AYDIN

"Başımın derdi, deli olacağım" sözlerini anlamaz zannetmeyin

Çocukları başkalarının yanında eleştirmek çok sakıncalıdır. Onların duymadıkları farz edilerek yapılan eleştiri ve şikayetler çocuk tarafından genellikle duyulmakta ve onları son derece kötü etkilemektedir. Bazı anne babaların çocuklarının önünde, onları zedeleyip rahatsız edici konuları başkalarına açık açık anlatmalarının altında ne yatmaktadır? Bunun pek çok nedeni olabilir, en önemli üç tanesi şunlar olabilir:

FOTOĞRAF: CİHAN

Onların konuşulanlara öylesine baktığını sanıyorsanız, yanılıyorsunuz.

1. Çocukların kendileri hakkında söylenilenleri anlayacak psikolojik olgunluklarının olmadığını düşünürler.

2. Çocukların oyuna daldıkları zaman orada olup bitenin farkına varmadığını zannederler.

3. Anne babalar, bu konuşmaları yaptıkları sırada son derece bilinçsiz bir durumda ayakta uyumaktadırlar.

Görünen aldatıcıdır. Kendileri hakkında söylenenleri anlamaya gelince çocukların kavrama yetenekleri beş-altı yaşlarından itibaren son derece gelişmiştir ve şimdi mutlaka "başımın derdi", "deli olacağım" gibi sözlerin ne anlama geldiğini biliyorlardır.

Aslında sorun, çocukların bu anlatılanları en azından yapay bir düzeyde de olsa, gerektiğinden fazla algılamalarıdır. Duydukları şikayetleri kelime kelime alma eğiliminde olduklarından, anne-babalarının ağzından dökülen 'dert', 'akılsız', 'yaramaz', 'canavar', 'huysuz', 'durmak bilmez' gibi tanımlardan türlü türlü anlamlar çıkaracaklardır, ama asla gerçekte ne kastettiklerini anlayamayacaklardır.

Ne kadar kötü hareket ettiklerini sık sık duyan çocuklar çok geçmeden öyle olduklarına inanmaya başlayacaklar ve kendilerinden beklenen rolü benimseyebileceklerdir.

* Sivas CÜ İlâhiyat Fak. Öğretim Üyesi

Dövme yaptırmak dinen caiz mi?

"Buluğ çağına girmiş biri kız, diğeri oğlan iki çocuğum var. Onlar çevrelerinden gördükleri dövme modasına özendiklerinden kendilerine dövme yaptırmak istiyorlar. Kızım omzuna, oğlum da koluna çizdirecekmiş. Onları böyle düşünmek bile istemiyorum. Çünkü dövmeler eskiden beri midemi bulandırmıştır. Anlamıyorum çocuklarımı, nasıl beğeniyorlar? Bir de özene bezene, isteyerek canlarını yaktıracaklar! Büyüklerimiz dövmenin dinen haram olduğunu, dövmeyle gusül abdestinin olmayacağını söylüyorlar. Gerçekten dövme dinen haram mı? Dövmesi olan vücut için gusül abdesti olmuyor mu?"

Allah (cc) insana özel bir önem vererek onu en güzel biçimde, azalarını son derece dengeli ve bir o kadar da âhenkli bir şekilde yaratmıştır. Güzel yaratılan insanın güzelliklerine güzellik katması için süslenmesine de izin verilmiştir. Yüce Allah Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurmuştur: "Allah'ın kulları için yarattığı süsü ve güzel rızıkları kim haram kıldı? De ki; onlar dünya hayatında, özellikle kıyamet gününde mü'minlerindir" (el-A'râf 7/32). Bir sahâbe güzel giyinme hakkında Hz. Muhammed' (sas) sorduğunda şu cevabı aldı: "Allah güzeldir, güzelliği sever" (Müslim, "Îmân", 147).

Bu bilgilerden anlaşıldığı gibi insana güzel giyinmesi, takı-ziynet takınması, bedenini ve elbisesini süslemesi, güzelliklerini koruması, kendisini güzelleştirerek görünmesi helâl kılınmıştır. Ancak insanın yaratılışından gelen özellik ve şeklini değiştirmeyi, yani fıtratı değiştirmeyi hedef alan müdahaleleri ve tasarrufları yasaklanmıştır. "Dövme" buna örnektir. Arapçada; "veşm" denilen dövme yaptırma, yaratılışta vücutta olmayan bir şekli, motifi, resmi vücut derisine iğneyle bir tür kazıyarak, hayat boyu kalacak şekilde işlenmesi demektir. Bu izahtan da anlaşıldığı gibi dövme ile insan, vücuduna kalıcı olacak değişim müdahalesi yaparak hakkı olmayan bir tasarrufa kalkışmaktadır.

Hilkatin (yaratış, yaratılış) değiştirilmesinin yasak oluşu Kur'an'da şu âyetle açıklanmıştır:

"Allah onu (şeytanı) lânetlemiş; o da: 'Yemin ederim ki, kullarından belli bir pay edineceğim' demiştir. 'Onları mutlaka saptıracağım, muhakkak onları boş kuruntulara boğacağım, kesinlikle onlara emredeceğim de hayvanların kulaklarını yaracaklar (putlar için nişanlayacaklar), şüphesiz onlara emredeceğim de Allah'ın yarattığını değiştirecekler' (dedi). Kim Allah'ı bırakır da şeytanı dost edinirse elbette apaçık bir ziyana düşmüştür" (en- Nisâ 4/118,119).

Dövme yaptırma, Hz. Muhammed (sas)'in hadislerinde de yer alarak yapılması şiddetle yasaklanıp lânetlenmiştir (Buhârî, "Libâs, 85-87; Müslim, "Libâs", 119). İslâm bilginleri de vücuda bir estetik görünüm kazandırmak için yapılan dövme ve dağlamayı Allah'ın yarattığı şekil ve surette kalıcı değişiklikler meydana getirdiği için câiz görmemişlerdir. Şâfiîlerden bir grup âlim de, dövme yapılan yerde biriken kanın necis, pis olduğunu, dövmenin ortadan kaldırılmasının vâcip olduğunu ifade eder.

Dr. Jale Şimşek

Dinimiz vücuda yapılan her türlü dövmeyi büyük günah saymış, yasaklamıştır.

FOTOĞRAF: AA

Dövme yapılmış bir vücuda gusül abdesti aldırılması anında gusül suyunun cildin, yani vücudun üzerinden geçmesiyle ıslanma şartı yerine gelir. Çünkü dövme, derinin üzerini kaplayan, örtücü bir madde gibi örtmeyip deri altına yerleştiğinden gusül suyu için bir engel teşkil etmez. Fakat, gusle engel değil diye yapılmış bir dövmenin kalabileceğini söylemek yukarıdaki bilgilere rağmen mümkün değildir. Bir hata sonucu yaptırılmış dövmenin mümkün olan en yakın zamanda silinmesi "vücut" adlı eserin tek sahibi olan Yüce Allah'ın hilkatine (yaratışına) duyulan saygının ve kulluğun gereğidir.

Burada konuyla yakından ilgili olan "kulak deldirmek"ten de bahsetmek gerekir. Kız çocuklarının süslenmek için takındıkları küpelerini kulaklarına asabilmek için kulak memesinin delinmesini, âlimler "süslenme hakkı" içinde değerlendirdiğinden câiz görülmüştür.

Kuruntular, vesveseler insanı bazen içinden çıkamayacağı cendereler içine çeker.

Evham ve vesvese

Burdurlu

Dr. Bey, ben 19 yaşında ibadetlerini aksatmayan bir okuyucunuzum. (Erkek) Ancak abdest alırken ya da namazda yüzlerce soru ve vesvese geliyor içime... Çok evhamlı ve aşırı unutkanım. Bir de askerlik öncesi bir avukatın yanında çalıştım. Şimdi askerden sonra n'apıcam ben? Gelecek endişesi duyuyorum.

Dr. Can

Sevgili Burdurlu kardeş... Asker mektubunu andıran sevimli ve içten yazılarına ben de öyle cevap vermek istiyorum... Isparta ve Antalya'nın biraz gölgesinde kalmış bir şehir olan Burdur'u, toprağını ve insanlarını çok severim... En büyük, en kokulu, lezzetli ve sulu ayvayı göl kenarında bir dostumun bahçesinde yedim. Çerçin kavununun lezzetini, iri çekirdekli ve kütür kütür beyaz üzümün tadını sanıyorum herkes bilmez. Antalya'ya tatile giderken gölün yakınındaki gözlemeci hanımların nefis hamuru ve hiçbir yerde bulamayacağımız o leziz yayık ayranı... unutulmaz. Ama asıl güzel olan yarım kilo elma satan o yol satıcılarının bir kilo da hediye ikramı ve misafirperverliğidir. Yani Burdur'un güzel ahlaklı, sevecen, dürüst insanları. Nasıl olduysa sen evham, vesvese, takıntı ve kuruntu da diyebileceğimiz "obsesyon" saplantısındasın. Hatta eyleme geçmiş haliyle "obsessif compulsif"... Bence bir psikiyatriste görün ve bu sorundan kurtul Burdurlum... Sonra da dağlarınızda bolca bulunan sahlep çiçeği mor orkidelere Dr. Can'dan, candan bir selam söyle... Hoşçakal.

Fare aşkı!

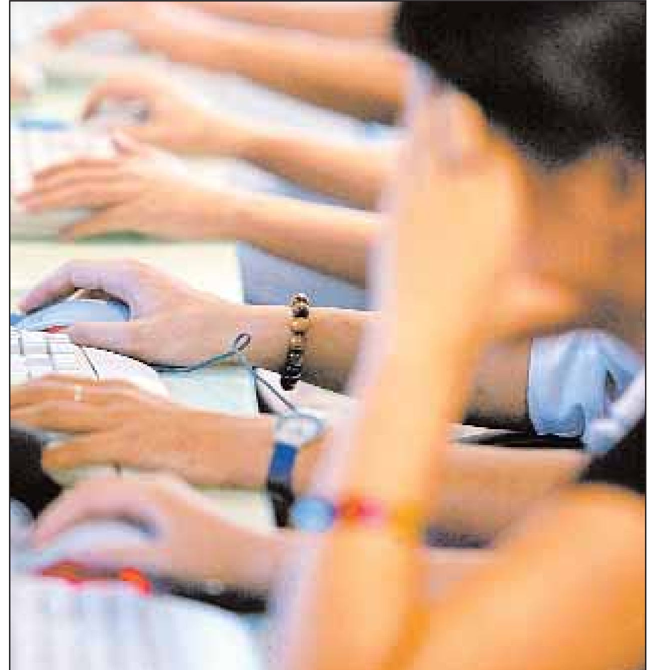
F.A.
Hocam, ben sözleşmeli bilgisayar öğretmenliğine 1 yıl önce başladım. Mesleki tecrübe için bulunduğum şehirdeki kolejin bilgisayar öğretmeninden yardım istedim. Tam 1 sene chat, mail, SMS vs. ile bilgisayar öğretmenliği konusunun hiç dışına çıkmadan görüştük. Bir gece heyecanla chat talep etti ve sevinçle sözlendiğini haber verdi. Kaynar sular döküldü. Sevincine ortak olmuş gibi yaptım; ama çok üzüldüm. Hâlâ ağlıyorum.

Dr. Can
Sevgili F.A. İki fare birbirine âşık olur. Uzun bir müddet görüşürler.

Peynirler, kediler, havuçlar vs. konuşurlar. Günün birinde bu farelerden biri diğerine sözlendiğini müjdeler. Diğer fare çok kırılır, kırılan yerlerini tamir ettirmek için bir bilgisayar tamircisine e-mail çeker. Çünkü bu bir bilgisayar "mause"udur. Evet tahmin ettiğin gibi bu öyküyü ben uydurdum! Rumuzun harfleri ile başlık harfleri de bu yüzden uyumlu. Ancak niyetim kesinlikle seni ve temiz sevgi duygularını incitmek değildir. Belki niyetim her şeyi biliyor görünen bilgisayarların ruhsuzluğu, duygudan ve sevgiden anlamaları konusunu dile getirmekti. Aslında güzel ve akıcı bir öykü gibi okudum. Böyle acıklı biten internet ilişkisi kısa metrajlı bir film olsa çok kişiyi de duygulandırır belki. Ama bu ruhsuz ve duygusuz makineler maalesef tam bir hayal kırıklığı.. Hep böyle mektuplar aldığımda bir bilgisayarın karşısında diz çökmüş, bir elinde çiçek diğer elinde mause, sevgi ilanı yapan bir insan tahayyül eder lakin düş kırıklığı yaşayacak diye üzülürüm.

Bence;
1) Eğer "Bilgisayar konusundaki yardımlaşma bitti" derse üstüne gitmeyip bu monitörü kapatmalısın.
2) Yardımlaşmaya devam ederse, yalnızca bu konuyla sınırlı kalmak şartıyla devam etmelisin.
3) Her "chat"ten sonra nezaketen müstakbel eşine selam ve sevgilerini göndermelisin.
4) Eğer sana sözlüsüyle ilgili bir şey sorarsa, son derece dürüst olarak doğruları anlatmalı, onun mutluluğuna katkıda bulunmalısın.
5) Ve eğer sözlüsüyle ilgili sorunlardan bahsederse sonuna dek çareler önermeli ve iyi niyetini ortaya koymalısın.
6) Eğer bir gün mesaj gönderir de sözlüsünden ayrıldığını ve kesin olarak barış ihtimalinin söz konusu olmadığını belirtirse 3 gün bekler, Dr. Can'ı telefonla ararsın. Neden mi? Ben ne yapacağımı biliyorum da ondan.. Allah'tan sabırlar dilerim... Sen de şimdilik şu duayı yap.

Allah'ım, Gönlümde olanı
Hakkımda hayırlı eyle
Hakkımda hayırlı olanı da
Gönlümde razı eyle. Amin...

FOTOĞRAF: REUTERS

hangisi doğru?

1. "Beni annesinden, babasından ve bütün insanlardan daha fazla sevmeyen, tam olarak iman etmiş olmaz." hadis-i şerifi bize ne anlatmaktadır?

a) Efendimiz (sas) yaratılış ağacının en kıymetli çekirdeği ve meyvesidir.
b) Nübüvvet silsilesinin başında da sonunda da O (sas) vardır.
c) Peygamberlere İman demek, başta Hz. Muhammed'e iman etmek demektir.
d) Hepsi.

2. Hangi şartlarda hemen hekime başvurmak gerekir?

a) 3 aydan küçük bebeklerde 38,3 derece ya da üzeri ateş.
b) Ateş düşürücüye rağmen 4-5 saat içinde düşmeyen ateş.
c) Ciltte döküntü-kızarıklık, kusma, dalgınlık veya anlamsız konuşmalar görülmesi.
d) Hepsi

3. Aşağıdakilerden hangisi Güney Asya Depremi için yardım faaliyetinde bulunmuştur?

a) Deniz Feneri Derneği, Hak Yol Vakfı, Kızılay,
b) İHH İnsani Yardım Vakfı
c) Kimse Yok mu Derneği, PASİAD
d) Hepsi

boşlukları doldur

1. Allah'ım! Beni ilimle zenginleştir, yumuşak huylulukla (.........) ahlakımı güzelleştir, bana senin lutfundan .... ihsan et, Sen'den hakkıyla korkmamı nasib et ve bana sıhhat ve afiyet ver!" (Deylemi, el-Firdevs, I/469)

2. Hazret-i Âişe: "Hz. Peygamber kendi eliyle ne bir hizmetçiye, ne de bir kadına vurmadığı gibi -Allah yolunda .... başka- elini sertçe herhangi bir şeye vurduğunu da görmedim.

doğru yanlış

1. Semerci ve Eşekler şiiri Necip Fazıl Kısakürek'e aittir.

D Y

2. Lokman Aleyhisselam, ismi Kur'an'da geçen peygamberlerdendir.

D Y

CEVAPLAR

HANGİSİ DOĞRU
1. d, 2. d, 3. d

BOŞLUKLARI DOLDUR
1. Hilm, takvayı 2. Savaşmaktan

DOĞRU—YANLIŞ
1. Mehmed Akif'e aittir. 2 Kur'an'da nebi olarak değil, kendisine hikmet verilmiş mübârek bir zât olarak geçmektedir.